

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000472

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-02-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаподченко Анастасія Романівна

2. Anastasia R. Gapodchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 30-10-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 6935

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23.65, 10.27.41, 10.07.61

Тема дисертації:

1. Альтернативні (позасудові) способи вирішення правових спорів
2. Alternative (out-of-court) methods of resolving legal disputes

Реферат:

1. Дисертація є одним із перших комплексних наукових досліджень, присвячених здійсненню характеристики альтернативних (позасудових) способів вирішення правових спорів. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень, рекомендацій і висновків, зокрема: уперше: - наведено аргументацію щодо доцільності віднесення процедури адміністративного оскарження до системи альтернативних (позасудових) способів врегулювання публічно-правових спорів, де домінуючими мають бути визнані засади забезпечення вимог адміністративної сервісності та побудови функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування на принципах «добросовісного» урядування; - обґрунтовано доцільність перегляду розуміння змісту реалізації принципу добровільності як принципу здійснення медіації та запровадження обов'язкової першої сесії переговорного процесу для врегулювання окремих категорій спорів (спори про розлучення, спори про визначення місця проживання дитини, податкові спори та ряд

інших), що вимагає формалізації таких процедур та перегляду змісту Закону України «Про медіацію»; 3 удосконалено: - розуміння змісту підходів до визначення ознак та класифікації правових спорів як підстав порушень прав та свобод особи, що дозволило виокремити такі критерії поділу спорів, як: засіб вираження (мирний та насильницький); рівень прояву (внутрішньо організаційний та зовнішньо організаційний); строк дії (короткостроковий, довгостроковий та постійний (безперервний)); територія поширення (об'єктовий, регіональний, загальнонаціональний, міждержавний, міжнародний); реальність настання негативних наслідків (реальний та потенційний); періодичність (триваючий та такий, що виникає); форма (відкритий та латентний); сфера прояву (політичний, соціально-економічний, релігійний, етнічний); - підходи до науково-теоретичної класифікації заходів самозахисту, що полягають у їх поділі за такими критеріями, як: вид правовідносин; характер обмежувального впливу; рівень нормативної визначеності; процедура реалізації; результат застосування; - висновок, що здійснення наукових досліджень встановлення сутності та системи альтернативних (позасудових) спорів відбувається в межах розгляду окремих їх різновидів, що не дозволяє встановити їх структуру на основі комплексності; набуло подальшого розвитку: - узагальнення підходів до класифікації альтернативних (позасудових) способів захисту прав та вирішення правових спорів, де виділено такі критерії їх поділу, як: цілі застосування; характеру засобу впливу на суб'єктів; зміст та форма рішення, що ухвалюється; нормативний базис для врегулювання спору; рівень формалізації процесу; - розуміння ознак альтернативних (позасудових) способів врегулювання правових спорів, де виокремлено: конфіденційність; оперативність; співмірність інтересів особи; мінімізація витрат; - визначення сутності арбітражу як об'єкту, суб'єкту та процедурного змісту на підставі здійсненої його класифікації за такими критеріями, як: сфера функціонування (міжнародний і внутрішній національний); обсяг повноважень арбітра (постійний та арбітраж разовий ad hoc); сфери економіки та галузей виробництва (морський арбітраж, арбітраж будівництва, арбітраж інвестиційних спорів тощо); нормативна підстава врегулювання спору (арбітраж, що регулює спір із застосуванням звичаїв ділового обігу, та арбітраж, що керується виключно нормами національного законодавства); імперативність до виконання рішення арбітра (обов'язковий та добровільний); п пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про медіацію», «Про місцеве самоврядування в Україні» та до Цивільного кодексу України стосовно досліджуваної проблеми з використанням сучасної методології юридичної техніки з метою вдосконалення правового регулювання реалізації альтернативних (позасудових) способів врегулювання правових спорів. Зроблено висновок про те, що підставою для виникнення публічноправового спору є недотримання прав та інтересів приватної особи, що вчинено внаслідок ухвалення рішення чи здійснення діяльності органами публічної адміністрації та іншими особами, яким делеговано виконання функцій держави.

2. The dissertation is one of the first comprehensive scientific studies devoted to the characterization of alternative (out-of-court) ways of resolving legal disputes. As a result of the research, a number of new scientific provisions, recommendations and conclusions were formulated, in particular: first: - arguments are given regarding the expediency of assigning the administrative appeal procedure to the system of alternative (out-of-court) methods of settling public-law disputes, where the principles of ensuring the requirements of administrative service and building the functioning of state authorities and local self-government on the principles of "good faith" governance should be recognized as dominant; - the expediency of revising the understanding of the content of the implementation of the principle of voluntariness as a principle of mediation and the introduction of a mandatory first session of the negotiation process for the settlement of certain categories of disputes (divorce disputes, disputes on determining the child's place of residence, tax disputes and a number of others) is substantiated, which requires the formalization of such procedures and revision of the content of the Law of Ukraine "On Mediation"; improved: - understanding of the content of approaches to determining the signs and classification of legal disputes as grounds for violations of the rights and freedoms of a person, which made it possible to single out such criteria for dividing disputes as: means of expression (peaceful and violent); level of manifestation (internal and external); term of validity (short-term, long-term and permanent (continuous)); the territory of distribution (object, regional, national, interstate, international); the reality of negative consequences (real and potential); periodicity (ongoing and emerging); form (open and latent); sphere of manifestation (political,

socioeconomic, religious, ethnic); – approaches to the scientific and theoretical classification of self-defense measures, consisting in their division according to such criteria as: type of legal relationship; the nature of the restrictive influence; level of regulatory certainty; implementation procedure; result of application; – the conclusion that the implementation of scientific research to establish the essence and system of alternative (out-of-court) disputes takes place within the scope of consideration of their individual varieties, which does not allow establishing their structure on the basis of complexity; received further development: – a generalization of approaches to the classification of alternative (out-of-court) ways of protecting rights and resolving legal disputes, where such criteria for their division are highlighted as: purposes of application; the nature of the means of influence on subjects; the content and form of the adopted decision; regulatory basis for dispute settlement; level of formalization of the process; – understanding of the signs of alternative (out-of-court) ways of settling legal disputes, where the following are highlighted: confidentiality; efficiency; proportionality of the person's interests; cost minimization; – determination of the essence of arbitration as an object, subject and procedural content on the basis of its classification according to such criteria as: sphere of operation (international and internal national); scope of powers of the arbitrator (permanent and one-time ad hoc arbitration); spheres of economy and production industries (maritime arbitration, construction arbitration, arbitration of investment disputes, etc.); the normative basis of the settlement of the dispute (arbitration that regulates the dispute using the customs of business circulation, and arbitration that is governed exclusively by the norms of national legislation); imperative to implement the arbitrator's decision (mandatory and voluntary); – proposals for amendments to the Law of Ukraine "On Mediation", "On Local Self-Government in Ukraine" and to the Civil Code of Ukraine in relation to the researched problem using the modern methodology of legal technology in order to improve the legal regulation of the implementation of alternative (out-of-court) methods of settling legal disputes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Закопай А.Р. Самозахист як альтернативний спосіб вирішення правових спорів. Law. State. Technology. 2024. №1. С. 3-7
- Закопай А.Р. Щодо визначення поняття «правовий спір». Juris Europensis Scientia. 2024. №1. С. 35-38
- Закопай А.Р. Альтернативні (позасудові) способи врегулювання правових спорів: генеза наукових досліджень. Law. State. Technology. 2024. №2. С. 47-52.
- Закопай Адміністративне оскарження як альтернативний (позасудовий) спосіб вирішення правових спорів. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. №4. http://lsej.org.ua/4_2024/32.pdf
- Закопай А.Р. Сучасна медіація у Сполучених Штатах Америки. Молодь: наука та інновації: матеріали X Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 23-25 листопада 2022 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. С. 461-463.
- Закопай А.Р. Альтернативні способи врегулювання правових спорів. Актуальні проблеми правової науки : матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції, м. Запоріжжя, 29 лютого 2024 року / за заг. ред. Т.О. Коломоець. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. С. 81-86

- Закопай А.Р. Місце альтернативних (позасудових) способів захисту прав особи. Гуманітарні стандарти правових систем у сучасному світі: виклики, рішення, тенденції : матеріали Міжнародного науково-практичного конгресу у 2 частинах. Частина 2 (м. Запоріжжя, 16 травня 2024 року) / за заг. ред. Т.О. Коломоець. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. С. 57-59

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пушкіна Олена Вікторівна
2. Olena V. Pushkina

Кваліфікація: д.ю.н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішина Наталія Вікторівна
2. Nataliya V. Mishina

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2357-338

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Задирака Наталія Юріївна

2. Nataliia Y. Zadyraka

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потіп Микола Миколайович

2. Mykola M. Potip

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6861-8251

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блінова Ганна Олександрівна

2. Ganna O. Blinova

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3320-585X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Легеза Юлія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Легеза Юлія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Макуріна Олександра Андріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна